

sko ljudstvo odobrilo izstop iz graškega dež. zbora. In kdo je zdaj proti temu? Nemški listi pa »Narod« in »Rodoljub«. Če bi pa bili naši poslanci šli v Gradec, potem bi »Narodu« zopet ne bilo prav in bi jim gotovo očital izdajstvo. Nemški listi srdito napadajo naše duhovništvo, da dela za slovenščino, »Narod« pa in »Rodoljub« enkrat pišeta, da v politiki nič ne delajo duhovniki, drugokrat, da se ne smejo mešati v politiko, tretjkrat da bi morali delati, potem pa zopet, da preveč delajo.

Vsak pošten človek mora naši duhovščini spričevanje dati, da je svojo narodno dolžnost vedno izpolnjevala. S tem izpolnjuje le svojo dolžnost, ker vsak pošten človek mora za svoje ljudstvo delati in trpeti. Duhovščina zato ne pričakuje nikakšnega plačila in ga tudi nima, razven grdo psovanje in obrekovanje od vseh strani. Slovenska duhovščina bo pa tudi naprej nesebično sodelovala vzajemno z drugimi stanovi v prospeh našega tlačenega naroda, ker to zahteva večna in nepodkupljiva pravica. Tudi duhovnik je človek, je državljani, in se je več šolal, kakor kak propadli kričar ali »Narodov« dopisun. Tu se ne gre za nadvlado ali gospodstvo, ampak kdor bo več delal in več trpel za narod, temu čast! Edino trezna in zdrava bo naša politika, ako složno primejo za delo vsi, kateregakoli stanu so, katerim je res do dela in do blaginje slovenskega ljudstva.

»Slov. Narod« v št. 188 naše staro geslo »Vse za vero, dom, cesarja« zaničljivo imenuje »plesnjivi žegen«. A mi štajerski Slovenci smo to geslo sprejeli od našega Slovence in odločno protestiramo, da bi se kak »Narodov« kilavec norčeval iz tega.

Vkljub jezi »Narodovi« mi pričakujemo od shoda, da nam poda novih sredstev za narodno delo pod starim, dobro izkušenim nesebičnim geslom:

Vse za vero, dom, cesarja!

Politični ogled.

Ministri pri cesarju. Zadnje dni so naši in ogrski ministri drug drugemu odpirali vrata pri cesarju v Ištu. Prišli so pač čestitat vladarju za rojstni dan, a govorili so tudi važne reči o politiki. Na Ogrskem bo državni zbor v kratkem razpuščen in se gre za sedanje ministerstvo ter njegovo večino v zbornici. Pri nas pa so deželnozbornske volitve pred pragom in pa bliža se čas, ko bo treba sklicati državni zbor, katerega čaka veliko in važnih nalog.

Od sedaj je skrbno opazoval Mico. Ali morda zna, da je dobila 100.000 kron? Gotovo ne! Ne vedoč za svojo srečo, dela kakor prej mirno in zadovoljno, med tem ko Anže ne najde nikjer miru.

Nekega dne jo vpraša jecljaje:

»Ali je kaj novega, ljuba?«

»Drugega ni nič, kakor da je koklja izvalila piščeta!«

»Nisem se motil!« misli si sam pri sebi, ničesar ne zna, od te velike sreče. To je skoro nemogoče, da bi moje krone tako svoto prinesle.

Dnevi so tekli in tako je pretekel tudi teden, pa on ne upa Mici ničesar omeniti. Časnik prinese naznanilo, ako se po preteku treh mesecev dobički ne vzdignejo, pripadejo k loteriji nazaj.

Tudi to naznanilo je bral Anže. Ubožec ni mogel več jesti ne piti, še manj pa spati. Dvajsetkrat je hotel že Mici obstati, pa vedno mu nekaj usta zapira.

Nekega jutra hoče povedati, naj velja kar hoče. Ali kako začeti? Mici zapove zaklati kokoš in speči velik kos svinjetine. Med tem prinese tudi iz kleti, kjer je imel pod drvami zakopane steklenice vina. Nazadnje se da denar za kavo, sladkor, čaj, žganje in druge sladkarije.

Zakaj so Nemci na Moravskem »spravljivi«? V »Information« pišejo iz Olomuca kaj podučno o pravih vzrokih, ki silijo Nemce, da so ravno na Moravskem tako »spravljivi«. Čehi v Olomucu so namreč uveli bojkot proti nemškimi obrtnikom. In to tako uspešno, da so Nemci prišli do spoznanja, kako potrebno bi bilo, da se — sporazumejo s Čehi. Nemci uvidevajo, da bodo s tako taktiko najbolj varovali svoje in da napravijo konec češkim nadaljnim težnjam.

Car na Francozskem. Predsednik Loubet je povabil carja na velike vojaške vaje v Šampanjo. Car je vsprejel povabilo in dospe tja po morju ter se izkrca v Dunkerque. Predno se izkrca, ogledata si car in Loubet severno brodovje, ki vsprejeme carja, ko isti prispe v francosko morje.

Vojna v južni Afriki. Iz novejših vesti je razvideti, da se je bojevanje v južni Afriki zopet osvežilo in svet se je začel zopet intenzivneje baviti z južnoafriškim bojem. Buri postajajo čim dalje tem drznejši in Angleži niso nikjer več na varnem pred Buri, ki so tu pa tam zopet oprijeli ofenzivo, t. j. začeli sami napadati angleške čete. Dne 17. t. m. so Buri zavzeli Bremersdorp, oplenili pošto in popolnoma pokončali vse mesto. Angleški listi poročajo, da odpor Burov v Oranju postaja vedno manjši in da mislijo svojo akcijo koncentrirati v Kapski koloniji, kjer bodo operirali burski poveljniki Delarey, Schmidt in Devet. Povdarjamo: tako poročajo angleški listi! — Lord Kitchener poroča zopet o neki jako čudni »zmagi« Angležev; pravi namreč, da je stotnik Wood s 150 možmi premagal kakih 600—800 Burov, da pa ni mogel izkoristiti te zmage in da je o retiriranju zgubil nekaj mož. Mi se le čudimo Angležem, čemu da imajo v južni Afriki proti peščici Burov tako veliko armado, ako more 150 Angležev premagati kar 800 Burov? Iz tega bi se dalo sklepati, da Angleži ne morejo premagati Burov samo radi tega, ker jih je, namreč Angležev — preveč. Drugič pa je ta »zmaga« uprav moderna, ker se ni dala izkoristiti in ker so zmagovalci po tako sijajni zmagi — retirirali.

Dopisi.

Iz Ormoža. (Političen shod pri Sv. Tomažu.) Shod je bil mnogoštevilno obiskan, — približno cenili smo okoli 800 udeležencev. — Sprejele so se jednoglasno naslednje resolucije:

Mica si misli, da je gospodar izgubil pamet. In ko ji Anže še zapove, naj vzame stol in naj se vsede, bila je tega trdno prepričana, da se mu moti. Upreti se mu hoče z vso silo.

»Preveč imam dela, in tudi se ne spodobim sedeti zraven vas«, odvrne mu odločno. »Vsedi se, ako ti rečem«, zapove nestrpljivo Anže.

Mica je slišala praviti, da se ne sme nespametnemu ustavljati, temveč mu izpolniti vsako željo. Brez ugovora sede tedaj na stol zraven njega.

»Vzemi, draga Mica, jej in pij, kar ti srce poželi!« govori Anže ter ji polaga najboljše kose na krožnik.

Molče južinata, kar pretrga Anže tihoto: »Kaj misliš, Mica, je za me še dovolj časa, da se oženim?«

»Seveda še ni prepozno. Res ste že stari, a radi tega še močni in zdravi«, odgovori Mica.

»No, ako tako misliš, kakor govoriš in če si z menoj zadovoljna, se lahko poročiva. Kaj rečeš k temu?«

Ko je Mica pekla kokoš in svinjsko pečenko, mislila je vsakojake reči o gospodarju, a tega ni niti sanjala.

»Vi se le šalite«, reče po kratkem molku.

»Kaj še«, odgovori resno Anže, »star

I. Državnemu poslancu g. dr. Ploju izreka se na uspešnem delovanju, posebno da se je potegoval tudi za koristi ormoškega okraja, zahvala, ter se mu izreka popolno zaupanje. Zborovalci izražajo željo, da se slovenska delegacija v svrhu uspešnega delovanja v parlamentu združi v jeden klub.

II. Politično društvo »Sloga« uvažuje vzroke, kateri so povzročili izstop poslancev iz deželnega zbora, ter izreka z ozirom na to dr. Rosini in slovenskim poslancem zaupanje. — Vlada se pozivlja, da posreduje ter odstrani vse ovire in omogoči zopetni vstop slovenskih poslancev v deželni zbor.

III. Narodna enakopravnost naj se djanski izvrši s tem, da se nastavlja na Spodnjem Štajerskem le uradniki zmožni slovenskega jezika, da se izdajajo dopisi in rešitve od političnih sodnijskih in davčnih uradov slovenskim strankam v slovenskem jeziku, da se napravijo na vseh javnih poslopih vsaj dvojezični napisi, da se končno napravijo dvojezični napisi na postajah ter se izključujejo imena postaj tudi v slovenskem jeziku.

IV. Za slovenski Spodnji Štajar naj se ustanovi posebni oddelek deželnega šolskega sveta, posebni kulturni svet mesto skupne kmetijske družbe, naj se ustanovi končno posebni oddelek c. kr. namestnije ter se s tem dejstveno izvede želja Slovencev — proč od Gradca.

V. Slovenski poslanci naj vplivajo na to, da se ustanovi za slovenske pokrajine c. kr. nadsodišče in slovensko vseučilišče v Ljubljani.

VI. Vlada se pozivlja, da skrči vojaško prezentno službo na dve leti.

VII. Učiteljske plače na ljudskih in meščanskih šolah naj se uredijo primerno istim državnih uradnikov od XI. do VIII. plačilne vrste.

VIII. Ker se občinskim predstojništvom nalagajo vedno večja bremena v prenešenem delokrogu ter se je v zadnjem času izročilo istim tudi dostavljanje uradnih pisem, ne da bi se njim dala za to kaka odškodnina, pozivlja se c. kr. vlada, da se občinska predstojništva za take posle primerno odškodujejo.

IX. C. kr. vlada se pozivlja, da nemudoma prekliče v izvršilni naredbi finančnega in justičnega ministerstva dne 21. junija 1901 k postavi dne 18. junija 1901, št. 74 d. z. v članu 32 navedeno določbo, da se morajo pristojbine od nepremičnin, katere se niso tekom 30 dni vplačale, takoj in brez izjeme vknjižiti, ker narastejo s tem strankam nepotrebnimi stroški vknjižbe in svoječasne brisa,

sem, nimam žene ne otrok, sam živeti nočem več. Potem me tudi še veže hvaležnost, da si me rešila iz vode.«

Mica ni vedela, ali sanja ali bedi, nazadnje pa le reče k vsemu »da«, da ne bi starega razžalila.

Kmalu potem bila sta zaročenca mož in žena.

Komaj sta prišla iz cerkve domov, vpraša Anže ženo glasno se smeja:

»No, Mica, kje imaš tvojo srečko?«

»Kakšno srečko?«

»No, tisto loterijsko, številka 34.«

»Ne razumim te — —.«

»E, ti znaš prav dobro — —«, reče neprijazno, »srečko, katero si za dve kroni kupila, ki sem ti ju jaz daroval.«

Žena se glasno nasmeje.

»Oh, tisti dve kroni«, začne jecljaje.

»Veš kaj, jaz sem večkrat slišala, da se pri loteriji malokdaj kaj dobi — — — to zimo bilo pa je zelo mrzlo —.«

»No — — — in?« jeclja Anže bled kakor stena.

»In namesto srečke kupila sem kožuhove čizme —. Celó zimo me ni nič zeblo v njih. Smeš mi verjeti.« — — — — —

ter itak davčne oblasti lahko uvedejo zvršbo na premičnine, ki je dosti ceneja.

X. Za ormoški okraj in za sosednje okraje naj se ustanovi poljedelska šola s slovenskim učnim jezikom in sicer z ozirom na to, da tvori ormoški okraj sredo mej ljutomerskim in ptujskim okrajem, s sedežem v Ormoži.

XI. Ker je blagostanje prebivalcev ormoškega okraja v prvi vrsti odvisna od vinogradstva, pozivlja se c. kr. vlada in dežela, da podpirate izdatnejše prebivalstvo posebno pri nabavi trt in da se iste po možnosti ubogim vinogradnikom brezplačno sicer pa proti zelo nizki ceni izročajo.

XII. Odločno izjavimo, da je postava, katero je sklenil deželni zbor v zadnji seji glede volitev za okrajni zastop v oddelku velikih posestnikov, naravnost izzivanje Slovencev na Štajerskem, in protestujemo proti taki kmetškemu stanu nasprotni postavi.

Politično društvo «Sloga» v Ormoži sme biti ponosno na lepe uspehe, kateri so se dosegli s shodom pri Sv. Tomaži. — Pokazalo se je, da so pri nas nemčurji le redko zasejani ter si niti ne upajo javno nastopiti. Celo našega domačega preroka Petra Zdravca iz Lopersič smo pogrešali. Seveda je nekaj drugega, govoriti napram domačim ljudem, ki ga dobro poznajo, ali pa mej tujci, kateri domnevajo, da je naš Peter Bog ve kako slaven in čislán v domovini. — Le jeden izgled. Vkljub lastni agitaciji in prosjačenju, naj ga volijo volilci v občinski odbor v domači občini, — je Peter propadel. Škoda da ni bilo na shod njega in njegovih prijateljev, da bi slišal dve ali tri.

Pri shodu je vladalo popolno soglasje ter so se izvajanja dr. Ploja in dr. Rosine sprejela z navdušenjem. — Upamo, da obrodí ta shod obilen sad!

Iz Gotovelj. Zborovanje društva «Kmetovalec» v Gotoveljah dne 4. t. m. se je ne-pričakovano dobro obneslo. Vdeležba je bila pri krasnem vremenu jako obilna. Počastilo je zborovanje z dohodom poleg obilice domačih društvenikov tudi lepo število gostov iz Žalca in drugod. In gotovo nikomur ni bilo žal, da se je zborovanja udeležil, ker ni nam manjkalo ne poduka ne zabave, in tudi gostilničar nas je postregel z izborno vinsko kapljico in hladnim pivom. Mnogo lepih nauk je podal živinorejcem zopet naš deželni potovalni učitelj g. M. Jelovšek, kateri je v daljšem govoru kot izkušenec in veščak temeljito podučeval o reji živine. In gotovo bodo njegove besede mnogo vplivale na zboljšanje tukajšnje živinoreje. Ves vsopred zborovanja vršil se je točno in v najlepšem redu. Izvolil se je z vsklikom stari društveni odbor. Domači zbor pevcev pa nas je vmes prav ljubko razveseljeval z lepim petjem, da sta se poduk in zabava lepo vrstila. Zopet nam je to zborovanje društva «Kmetovalec» dokaz društvene čilosti, katero si je znalo ohraniti še najdalje leto svojega obstanka in je do danes napravilo že XXIV občinskih zborov. Društvo «Kmetovalec», katerega namen je v prvi vrsti izobraziti ljudstvo, pa je doseglo za časa svojega obstanka tudi svoj namen in to vedo najbolje tisti, ki so poznali Gotovlje pred 10 leti in opazujejo tudi sedanjost.

Toliko za danes, drugič zopet kaj več. Gotoveljski.

Iz Murskega polja. (Veselica mladeničev.) Veselica, katero je priredilo «Bralno društvo v Križevcih» dne 15. avg., se je prav imenitno obnesla in je navzoče občinstvo v vsakem oziru zadovoljilo. Nastopili so le kmečki fantje in vsled tega jim gre tem večja čast. Precej težke umetne pesmi so peli z veliko dovršenostjo, za kar gre tudi g. nadučitelju Herzogu vsa hvala. Gledališki igri «Kmet Herod» in «Vedeževalka» pa ste nas kar očarali. Igrali so, kakor bi bili sami izurjeni igralci, ne pa kmečki fantje, katerim je usojeno le za pljug in motiko držati. Posebno dobro sta jo pogodila gg. Franc Štuhec in Jakob Štuhec.

H koncu še je govoril v jedrnatih in pretresljivih besedah č. g. Mursič, kaplan od Sv. Benedikta. Povdarjal je posebno veliko vrednost vsakega bralnega društva in pa ljubezen, kojo naj gojimo do naše mile slovensčine. Izpodbujal je ljudstvo, da naj vedno odločno zahteva, da pride slovenski jezik pri vseh uradih do svoje veljave, in da se mu ne vsiljuje nemščina. Izrekamo tem potom č. g. kaplanu, kakor vsem fantom od Sv. Benedikta najsrčnejšo zahvalo za njihov poset. Čast križevskim fantom!

Velenje, 8. avg. 1901: Po zimi je bilo, da je imela občina Velenjska voliti nov zastop. — Narodna stranka, ki ima v tej občini ogromno večino, sklicala je dva volitvena shoda, na katerih so volilci vsakega kraja popolnoma prosto predlagali kandidate za novi odbor. Nekateri kraji glasovali so celo z listki, da se je dobil kandidat, katerega je hotela večina dotičnega kraja. Na dan volitve so bili pa tudi ti kandidati skoro enoglasno voljeni. Nedavno volili so potem novi odborniki župana, in bil je voljen s 15 glasovi od 18 g. Josip Skaza. — Dva glasa je dobil prejšnji župan g. Vinko Jezovnik in jeden listek je bil prazen. Zakaj ni bil prejšnji župan izvoljen? Že pred 3 leti so bili odborniki razdvojeni, katerega izmed 2 možev, ki sta oba zmožna in imata svoje zasluge, naj volijo županom, ali g. Vinka Jezovnika ali g. Josipa Skaza. — Rajni g. Skubic je vplival, da je bil voljen takrat g. Vinko Jezovnik. Odbornik g. župnik Cizej pa je rekel tistokrat po volitvi: «No, danes g. Jezovnika; čez tri leta, če še bomo imeli mi (namreč narodna stranka) vajeti v rokah, pa g. Josipa Skaza; in res vsi odborniki, ki so takrat pritrdili tem besedam, so se jih letos spomnili, in hoteč ostati mož beseda, volili g. Skaza. To je resnično in popolno poročilo o volitvi župana v Velenjski občini. Kličem vse odbornike: če more kateri dokazati, da je merodajna oseba vplivala na enega ali drugega, da bi volil g. Skaza, izplačam mu 1000 K.

S tem stvarnim poročilom primeri dragi bralec dopis iz Velenja v «Domovini» z dne 30. julija 1901. V tem dopisu javka in tarna dopisnik, katere grozne reči se gode v našem kraju, da ne vemo, kam neki plovemo z našo taktiko. Vemo, pravi nadalje, kako je prišlo, da je velezaslužni dosedanji župan g. V. Jezovnik pri volitvi dobil le en glas (dobil je dva glasa), ki je vendar tako zaslužen, ker je 12 let županoval (ne 12, samo 9 let) in je o lanski povodnji posredoval na primer-nem mestu, da so prizadeti dobili podporo. Da se je pa vendar moral vmakniti, izhaja od tudi, ker se je merodajna oseba morala upogniti miglaju nežne roke, in tej na ljubo vplivala na odbornike, da so ali preslepljeni ali iz strahu glasovali, ako tudi proti svojemu prepričanju. In potem še pa hočejo ironizirati starega župana, ki je raz stolec pal, pa ga še častnim občanom imenujejo; in mož, ki je vse to pouzročil, ga še v «Gospodarju» hvali radi zaslug! To je res preveč! — Tako dopisnik «Domovine!» Udarimo nekoliko na ta plevel. — G. V. Jezovnik ima zasluge! Da, županil je 9 let, storil svojo dolžnost, kolikor mogel in hotel! O času grajenja železnice bilo je dosti opravila, pa so drugi tudi pomagali. Kar se pa tiče posredovanja za odškodnino lani, ima glavno zaslugo v tej reči g. pl. Adamovich, v drugi vrsti g. V. Jezovnik. Način, kako razlaga dopisnik padec župana V. Jezovnika, je pa značilen za njegovo osebo, na tem sem ga spoznal. — Živo nam svetijo te njegove besede, da vidimo, na kaki stopnji stoji ta možicelj. — Dokler ne dokaže svoje trditve, imenujemo njegovo trditev obrekovanje. In odborniki so bili preslepljeni ali pa se bali. Dopisnik tega pač sam ne verjame! In vržejo ga raz županski stolec, potem pa ga volijo častnim občanom! — in hvalijo v «Gospodarju». Ali veš, kako je prišlo, da je bil g. V. Jezovnik častnim občanom izvoljen? Njegov privrženec stavil je predlog, da se V. Jezovnik voli častnim občanom, in g. V. J. da o tem pred-

logu glasovati z besedami: Kdor je zato, da se mene imenuje častnim občanom, naj vzdigne roko. In odborniki so vzdignili roke. Neradi smo omenili to reč, pa ker dopisnik o tem govori, morali smo zadevo pojasniti. — Kar se tiče dopisnika v «Gospodarju», ga možicelj tudi ni pogodil. — (Istina! Uredništvo «Slov. Gosp.»)

Iz Sevnice. (Zborovanje «Save».) Dne 18. t. m. se je vršil v lepem posavskem trgu Sevnici shod kat. pol. društva «Save». Vdeležilo se je shoda nekaj odličnih tržanov in cvet sevnjskih kmetov. Tudi nekaj delavcev se ga je udeležilo. Po pozdravu g. predsednika so se razlagala pravila društva, na kar je g. Gostinčar iz Ljubljane razpravljaj kmečko in delavsko vprašanje. Višek njegovega govora je bil, da le organizacija, zadružništvo more rešiti obupanega kmeta, in vsi stanovi, bodi si kmečki, delavski ali obrtni, smejo pričakovati boljše prihodnosti edino le v krščanstvu. Nesebična krščanska ljubezen more dati vsakemu, kar mu gre, more mir in srečo poklanjati narodom, katero jim kali sebični liberalizem. Zato nazaj h Kristusu, krščanstvu, izvoru prave sreče. Z navdušenjem so bile sprejete njegove besede. Socijalnemu govoru je sledilo poročilo drž. in dež. poslanca g. Žičkarja. Z vidnim zanimanjem je sledilo njegovi razpravi o delovanju dež. in državnega zbora pričujoče ljudstvo, dajalo večkrat spoznati svojo nevoljo nad krivicami, ki se nam gode v Gradcu, z navdušenjem pa pozdravljalo delovanje državnega zbora, v kolikor je ono v prid zatiranemu kmetu. Za g. Žičkarjem je društveni tajnik govoril o nemških šolah na slovenskih tleh. Pokazal je, da so nemške, šulferajnske šole sovražnice naše vere, naše narodnosti, da bijejo v obraz pravi npravnosti, pedagogiki in so silna krivica za davkeplačevalce, katerim se obešajo na vrat brez vsake potrebe. Tako se namerava obremeniti sevnjska občina z vzdrževanjem tamošnje dvorazredne šulferajnske šole, katero obiskuje pa le sedem nemških otrok. Vi prijatelji nemških sol na slovenskih tleh, da bi vi videli, kako so sevnjski kmetje ogorčeni in razjarjeni nad nepotrebnimi šulferajnskimi šolami in to po vsej pravici, bi vas menda enkrat vendar le že srečala pamet, da ne bi več delovali v svojo sramoto in škodo svojih slovenskih otrok. Z navdušenjem sta se sprejeli sledeči resoluciji: Po drž. zakonu naj se prepove starišem pošiljati svoje otroke v take šole, kjer se jim prepoveduje učiti se v materinščini, in: z odločnim odporom se ugovarja nakanam, da bi se podeželele zasebne šulferajnske šole.

|| Po tajnikovem poročilu se je sprejelo 30 novih udov v društvo, na to pa ravno-iste resolucije, kakor teden prej v Pišecah.

Na škodo tukajšnje slovenske šole in v prilog nemške se že več let po raznih nemških listih napada vrli g. nadučitelj Mešiček, da bi se mu odvzelo vse zaupanje. Zato sta se z navdušenjem za g. nadučitelja sprejeli sledeči dve resoluciji:

Napadi na g. nadučitelja J. Mešička v nemških listih so povsem podli in lažnjivi. Delovanje g. nadučitelja Mešička v šoli je vseskozi hvalevredno, kar dokazuje nadzorniško poročilo c. kr. okr. šolsk. nadzornika. Zato se tukaj javno izreka vse zaupanje g. naduč. Mešičku.

Naj se na merodajnih mestih pojasni, da stoji slovensko učiteljstvo brez vsakega prava nasproti najpodlejšim dopisom po nasprotnih nemških časnikih, da se ne sme spuščati javno v časnikarsko polemiko, med tem, ko je zasebnim šulferajnskimi učiteljem vse dovoljeno.

V raznih nasvetih se je posebno povdarjala potreba vravnave Save na več mestih in prepovedi izseljevanja mladine v tuje kraje. Ko se je izrekla vsestranska zaupnica g. poslancu, je g. poslanec Žičkar nazdravil dva vladarja, avstrijskega, ki je ravno ta dan obhajal svoj 71. letni rojstni dan in pa vla-

darju sv. kat. cerkve, sv. očeta, ki je tudi ta dan obhajal svoje godovno kot Joahim.

Z navdušenim 3kratnim »Živijo« na oba vladarja smo končali lepo zborovanje društva »Save« v Sevnici.

Sv. Križ tik Slatine. (Cesarska slavnost.) Napolnjeni gostilniški prostori g. Ogrizeka so bili v nedeljo dne 18. avgusta zanimive priče patrijotičnega navdušenja, ki je vladalo in prešinjalo srca vseh, ki smo slavili dan slavnega rojstva cesarja Franca Jožefa. Četudi je deževna burja skazila popolno nadejo, smo vendar podali dokaz, da Slovenec svojega cesarja slavi ravno tako lahko pod milim nebom ob lepem vremenu, kakor ob deževnem pri burni nevihti pod varno streho. Vrstile so se navdušene pesmi, katere je prednašal naš slavní pevski zbor. Žel je na splošno zahtevanje občno pohvalo. Prišla je na vrsto deklamacija, katero je prednašala gospodičina učiteljica Minka Odlašek po pesniških besedah gospoda kapelana Zemljiča. V znesenih besedah je slavila pomen, katerega je pripravil avstrijskim narodom rojstni dan cesarjev. Burno odobravanje je sledilo tej deklamaciji. Na vrsto je prišel slavnostni govor č. g. vikarja rogaškega. Govornik je poudarjal posebno važen pomen današnjega dneva za avstrijske Slovence, posebno za Slovence.

Pred 600 leti so bili Slovenci sužnji nemških graščakov, sedaj so svobodni. Pod drugim nemškimi vladarji bi bili propali in popolnoma izginili, pod Habsburžani so se ohranili, ohrabril in ojačali. To je imel hvaležen Slovenec vedno v spominu. Zato je vedno daroval za svojega avstrijskega vladarja svojo kri, kar je cesar Franc Jožef vedno poudarjal napram Slovincem ob priliki svojega obiska po slovenskih deželah rekoč: »Na zvestobo Slovencev sem bil vedno ponosen in se zanašam tudi vedno na nje.« Med drugim je govornik posebno poudarjal, da bomo svojega vladarja še iskreno proslavili, ako bomo gojili katoliško šolstvo, katerega pokroviteljstvo je prevzel slaven član habsburške hiše Franc Ferdinand. Sklepčno je poudarjal govornik, da bomo zvesti Avstriji tudi le, ako bomo vedno branili čast in pravico materinskega slovenskega jezika, kateremu je naš cesar vedno dajal častno odlikovanje.

Sledilo je v programu še nekaj navdušenih pesmi, katere je mnogoštevilno slovensko in hrvaško občinstvo sprejelo z glasnim odobravanjem.

Za tem je sledila prosta zabava, ki se je istotako obnesla izvanredno presenetljivo. Take slovesnosti so velepomenljive za patrijotično-narodno zavest, posebno slovenskega ljudstva, ki je bilo in je iz srca prepričano, da mu je avstrijski cesar res pravi vladar, ki ga vodi do sreče in blagostanja.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Cesarjev rojstni dan. Kakor drugod se je tudi v Mariboru slovesno obhajal cesarjev 71 letni rojstni dan. V stolni cerkvi je bila ob 10. uri slovesna sv. maša, katero je mesto bolanega knezoškofa opravil stolni prošt preč. g. L. Herg. Prisostvovali so zastopniki civilnih in vojaških oblasti ter šolskih zavodov. V kadetni šoli je bila ta dan slovesnost, istotako so veteranci imeli svojo svečanost.

Osebnosti. Mil. knezoškof so se danes zjutraj odpeljali za več časa v kopališče, da si okrepčajo narušeno zdravje.

Preoblečenje. Na visoki praznik Marijinega vnebovzeta je v cerkvi tukajšnjih častitih šolskih sester namesto obolelega prevzvišenega nadpastirja prečastiti gosp. dr. Janez Mlakar sledečim kandidatnjam obleko sv. Frančiška slovesno izročil: Katarini (sedaj Valeriji) Jeraj iz Vodice na Kranjskem;

Ivani (Apoloniji) Rausdner iz Spodnje Polskave; Apoloniji (Martini) Štaleker z Šmartnega pri Slov. Gradcu in Frančiški (Antoniji) Golob iz Ljutomeru.

Starinski spomenik so odpravili — v Mariboru. Na mestni deški šoli pri stolnici je bil vzdignjen spomenik v čast nekemu češkemu vojaku, ki je ob času francoskih vojsk se pogumno bojeval zoper sovražnika in kot pravi junak padel za svojega cesarja. Vsak tujec si ga je z zanimanjem ogledal, saj je v Mariboru itak videti malo kaj zgodovinskih spominkov. Pa mariborskim hajlovcem je bil na poti tudi ta spomenik, ker pač ni bil postavljen na čast Bismarku, ampak češkemu junaku, ki mu je bilo ime Venci, in pa ker je menda preveč oznanjeval mariborski mladini avstrijsko domoljubje. Seveda ljudje, ki norijo za Bismarkom in po njem imenujejo mestne ulice, morajo zatreti, kar so nekdanji Avstriji zvesti Mariboržani postavili. Spominek je bil res že popravljen potreben, pa mariborsko mesto, ki za nepotrebne reči troši tisočake, bi že lahko ohranilo ta zgodovinski spomenik. — Sedaj mislijo napraviti v Mariboru muzej t. j. zbirko za zgodovinsko znamenite starine. »Venci« menda ja ne bodo notri djali, drugači bode tudi tam strašil mariborske prusake. Naj rajši Bismarkove hlače in škornje denejo notri!

Previdno ravnanje s smodnikom. Dne 15. avgusta se je zopet zgodila nesreča pri streljanju proti toči na strelni postaji g. dr. Šmidererja v Kamci. Vsled hitrega streljanja je padla iskra iz strelne cevi pri nasipavanju topiča v smodnik ter je dotičnika precej močno poškodovala na obrazu. Pazite torej pri nasipavanju topičev in ne streljajte prehitro.

Poučen shod za slovenske posojilnice priredi dne 23. t. m. v Celovcu celjska zveza slovenskih posojilnic. Tudi za Štajersko tak poučen shod ne bi škodoval!

Umetniški stipendij je dobil od vlade naš štajerski rojak, slovenski pisatelj Fr. Ks. Meško, provizor v Št. Danijelu na Koroškem.

V Dobrni je dobila mesto poštarice c. kr. pošta odpraviteljica v Ponkvi gđ. Marija Strašek.

Himen. Dne 13. t. m. poročila sta se v samostanu »Marija Trost« pri Gradcu velezaslužni nadučitelj iz Sevnice, g. Josip Mešiček z gospico Irma Scheucher, vnukinjo nekdanjako marljivega in priljubljenega nadučitelja Frana Kranner-ja v Sevnici. — Čestitamo!

Umrl je dne 13. t. m. v Vahru pri Briksnu nekdanji kavalerijski obrist v Mariboru general Hijacint pl. Schulheim.

Povožen strojevodja. Na kolodvoru v Vuhredu je železniški stroj povozil železnikega strojevodjo Verovška, ki je ostal na mestu mrtev. Ponesrečeni zapusti vdovo s šestimi otroci. — Minolo nedeljo je pa na koroškem kolodvoru v Mariboru nekemu pripjenjaču odtrgalo nogo.

Zahvala. Občina Pameška je tukajšnji cerkvi za nove stopnice darovala 80 K. Za ta velikodušen prispevek se podpisano predstojništvo slavnemu županstvu prijazno zahvaljuje. Cerkev predstojništvo v Pamečah.

Požar. Dne 13. t. m. zgorela je blizu Pameč tovarna za leseno volno. Ker je bila visoko zavarovana, sedanji posestnik dr. Makso Kiesewetter nima škode. Tovarniški delavci bodo sedaj imeli vsaj nekaj časa nedeljski počitek, ki se jim sicer ne privoši.

V slovenskem okraju se v največjem času zapazuje veliko zanimanje za olepšanje cerkev. V kratkem času bo dogotovljeno slikanje štirih cerkev: Slovenske, Starotrske, Pameške in Holmske. Vsaka ima drugega mojstra in zanimivo bi bilo iz ust kakega veččaka slišati nepristransko kritiko. Evo toraj strokovnjaki pridite in si oglejte to delo, pa nam po »Slov. Gospodaru« povejte svoje mnenje!

S Pilštanj. Zvedeli smo, da »Narod« in »Štajerc« obirata našega obče spoštovanega gospoda župnika zaradi razdeljenja

podpore. Da smo Pilštanjani zavoljo tega ljubezen in zaupanje do svojega dušnega pastirja izgubili, je grda laž. Le neka pri nas malo cenjena oseba je povzročila te napade. In kozjanski dopisnik pobira od takih ljudi gradivo za svoje dopise! Hvala Bogu, da se naš gospod župnik za psovke takih ljudi ne zmenijo. Saj vejo, da smo in jim bomo srčno udani in da le to želimo, naj bi še mnogo let med nami ostali. — Občina trga Pilštanj, dne 14. avgusta 1901. Miha Maček, župan. — Občinski urad Drenskobro, Matija Amon, župan. — Občinski urad Zdoles, Miha Čepin, župan.

Iz Gotovelj se nam piše: Kakor smo zadnjič poročali, zidanje šole v Gotovljah hitro napreduje. Kakor je že odločeno, se začne s šolskim podukom že dne 1. novembra t. l. Učiteljske službe so razpisane do 15. septembra.

V Savinjski dolini je že letošnjo leto mnogo škode povzročila suša. Na prodnatih tleh so poljski sadeži čisto vsahnili. Tudi hmelj je vsled suše mnogo trpel. — Ta teden se je začelo v Savinjski dolini obiranje hmelja. Cena se mu je nastavila po 2 kroni za kilogram, katera pa se še zna zvišati.

Zakaj k nemčurju? »Celjski Sokol« hoče napraviti prihodnjo nedeljo izlet v Ljubecno k g. Ropanu. Kakor se nam iz Škofjevasi poroča, napravlja to na narodno zavest skrajno neugoden vtis, to radi tega, ker je g. Ropan ne sicer po rojstvu, pač pa po mišljenju — Nemec, in ker bi se v Ljubecni našel lepši veselilni prostor pri narodnem gostilničarju. Brezdvomno je »Celjski Sokol« slabo poučen o imenovanem »narodnjaku«, ki kaže ob vsaki priliki, da ni naš. Nerazumljivo bi bilo sicer, zakaj se prireja izlet ravno k njemu! Omenimo na primer le-to, da je g. Ropan svoj čas skupno s svojim svakom, znanim »mirnim možem« Martinom Premšakom protestiral po vahtaričinem receptu pri namestništvu zoper izvolitev štirih velezaslužnih narodnih voditeljev častnim občanom, med njimi tudi g. dr. Iv. Dečko-ta, sedajnega staroste »Celjskega Sokola«. — Sokol, tvoj ponos!

Podobe z nemškimi napismi. — Po Savinjski dolini — in gotovo tudi po drugodi — so si ljudje od nekovi agentov naročili drage podobe — pa škoda, vse nosijo nemške napise! Sicer itak nimajo Bog ve kako lepih in pomenljivih napisov — kajti ljudje, katerim je dobiček glavna reč, ne bojo našli najprimernejših napisov — pa vendar še teh slovensko ljudstvo ne razume. — Če si že hočete kaj naročiti, zahtevajte vselej slovenski napis.

Duhovne vaje za duhovnike se vršijo te dni v Mariboru. Vodi jih redemptorist č. o. Andrej Hamerle. Vdeležuje se vaj 96 domačih in zunanjih duhovnikov.

Vodstvo politične ekspoziture v Konjicah. Ces. kr. okrajni komisar v Celju, dr. Adam Weiss pl. Schleussenburg je imenovan za komisarja polit. ekspoziture v Konjicah.

Soli zaprli so na Humu in pri Svetinjah v ormoškem okraju, ker so se pokazali mnogi slučaj »špičkov« med tam. šolsko mladino. Prva šola bo zaprta 2, druga 3 tedne.

Okrajne učiteljske konference se vršijo letos za ormoški okraj dne 4. septembra pri Veliki Nedelji, za ptujski okraj dne 7. septembra v šoli okolice in dne 11. sept. za rogaški okraj v Rogatcu.

Duhovniške spremembe. Č. g. I. Hribernik žup. braslovski je postal dekan, č. g. Rudolf Janežič, dosedaj II. kapelan v Celju je imenovan za špirituala v kn. šk. bogoslovnici. G. M. Štrkl pa pregledovalcem računov v kn. šk. pisarni. G. J. Munda pride za provizorja k Sv. Joštu na Kozjaku. G. I. Gorišek pride iz Braslovč za II. kapel. v Celje, g. Goth. Ferme pa iz Gornj. Grada v Braslovč. Na novo so nastavljeni gg. novomašniki: Pučnik Ant. v Gornji Grad, Ev. Vračko za II. kapel. na Vranskem, Lenart Mart. v